

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 12. september 2014

Faktaark: Hurtig udredning og behandling til tiden

Data fra monitorering af udredningsretten for fysiske sygdomme

Nedenfor er nøgletallene fra 2. kvartal af 2014 for monitorering af ret til hurtig udredning og differentieret udvidet frit sygehusvalg.

Udredningsret og differentieret ret til udvidet frit sygehusvalg – gældende regler

Udredningsretten indebærer, at sygehuspatienter har ret til at blive udredt inden for 1 måned efter henvisning, hvis det er fagligt muligt. Hvis ikke det er fagligt muligt at afslutte udredningen inden for 1 måned, skal regionen inden for samme frist udarbejde en plan for det videre udredningsforløb. Samtidig har sygehuspatienter også frit sygehusvalg til alle offentlige sygehuse.

Overstiger ventetiden på en sygehusbehandling 2 måneder efter udredning, udvides patientens rettigheder til også at omfatte alle relevante private sygehuse og klinikker mv. som der har indgået en aftale herom med regionerne (dvs. det udvidede frit sygehusvalg). Ved alvorlig sygdom indtræder det udvidede frit sygehusvalg efter kun 1 måned efter udredning.¹

For yderligere information om rettighederne se pjecen "Når du er henvist til sygehusbehandling".

Du kan læse pjecen ved at klikke [her](#).

National monitorering

I forbindelse med udredningsretten er der mellem regeringen og regionerne aftalt en national kvartalsvis monitoreringsmodel baseret på Landspatientregistret (LPR). Regionerne har 1. april 2014 påbegyndt registrering, og de første data i monitoreringsmodellen for perioden 1. april til 1. juli foreligger nu. Faktaarket præsenterer således de første tal for monitoreringsmodellen af udredningsretten af fysiske sygdomme.

Monitoreringen vedrører:

- Opgørelser af patienternes udredningsforløb, herunder udredning inden for 1 måned
- Opgørelser af udarbejdelse af udredningsplaner
- Opgørelser af andelen af patienter efter endt udredning, som har ret til udvidet frit sygehusvalg hhv. 1 måned eller 2 måneder

¹ Det bemærkes, at patienter med livstruende kræft- og hjertesygdomme har adgang til akut handling og klar besked, og skal herunder tilbydes forløb af høj kvalitet og uden unødigt ventetid. Udredningsretten og differentieringen af det udvidede frit sygehusvalg ændrer således ikke reglerne om maksimale ventetider for behandling af patienter med livstruende kræftsygdomme og visse tilstande ved iskæmisk hjertesygdom.

Tallenes robusthed

Monitoreringsmodellen indebærer på nogle områder en helt ny registreringspraksis i regionerne. Erfaringen fra andre monitoreringsområder (fx vedr. kræftpakker) er, at implementering tager tid. De første monitoreringsopgørelser skal således ses i lyset heraf.

Tallene fra monitoreringsmodellens 1. kvartal (dvs. 2. kvartal af 2014) giver dermed ikke et fuldendt billede af regionernes efterlevelse af udredningsretten. Egentlige vurderinger af registreringernes kvalitet forudsætter gentagende opgørelser. Vurdering af validiteten af de første registreringer udestår derfor. Det kan derfor ikke entydigt ud fra de første data konkluderes i hvilket omfang, patienterne reelt har fået mulighed for at modtage udredning eller en udredningsplan inden for fristen. Fx er antallet af registreringer på både landsplan og i de enkelte regioner for få ift. det samlede antal patienter.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Statens Serum Institut er derfor i dialog med Danske Regioner, regionerne og sygehusene for at sikre en bedre registreringspraksis omkring udredningsretten fremover. Det vurderes således, at monitoreringens robusthed vil stige over tid.

De første opgørelser viser imidlertid de overordnede tendenser for monitoreringen af udredningsretten. Det er således muligt på baggrund af de nuværende registreringer i monitoreringsmodellen, at vurdere efterlevelse opgjort som andele i forhold til både udredningsretten, retten til frit sygehusvalg og det differentierede udvidede frie sygehusvalg på nationalt og regionalt niveau.

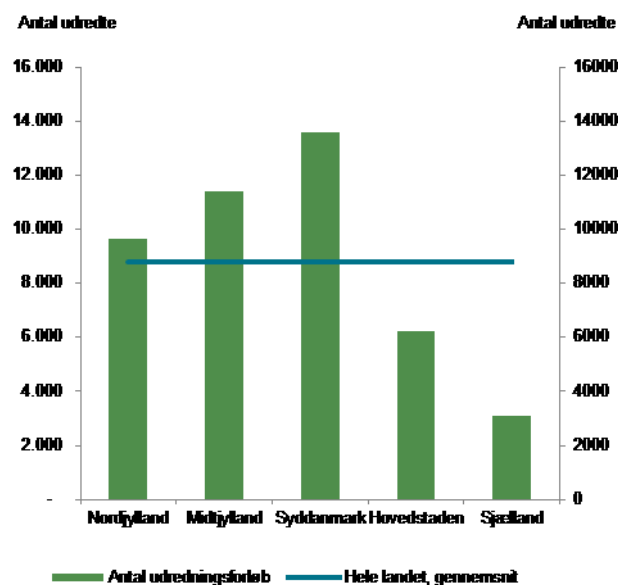
Opsummering af opgørelsens resultater for 2. kvartal 2014:

- *Der er for 2. kvartal 2014 registreret 43.928 udredningsforløb i monitoreringen af udredningsretten.*
- *Ca. 65 pct. af patienterne er udredt inden for 1 måned.*
- *Gennemsnitlig varighed af udredningsforløb er 34 dage, mens medianvarigheden er 23 dage.*
- *Ca. 84 pct. af de udleverede planer er givet rettidigt.*
- *Ca. 44 pct. har ret til udvidet frit sygehusvalg, hvis ventetiden overstiger 1 måned, mens ca. 56 pct. har ret til udvidet frit sygehusvalg, hvis ventetiden overstiger 2 måneder.*

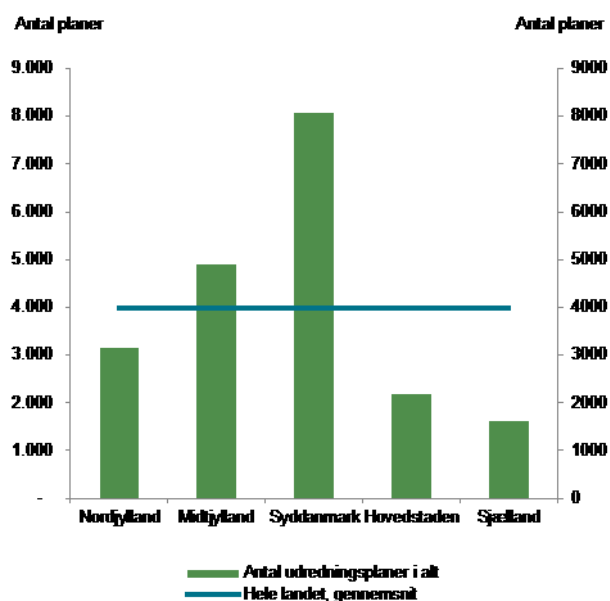
Datagrundlaget for monitorering af udredningsretten m.v. for fysiske sygdomme

Anvendelsen og udbredelsen af registreringerne i den nye monitoreringsmodel varierer mellem regionerne. Opgørelserne viser bl.a., at der på landsplan blev afsluttet ca. 44.000 udredningsforløb i 2. kvartal 2014, heraf fx kun ca. 6.200 udredningsforløb i Region Hovedstaden

Figur 1. Antal udredte patienter, regionsopdelt

Figur 2: Antal planer udleveret, regionsopdelt

Anm.: Antal udredningsforløb i monitoreringen i alt. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.
Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

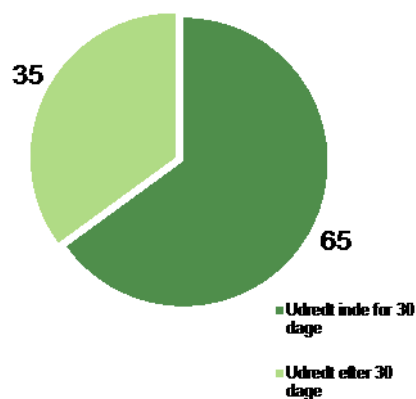
Anm.: Antal planer udleveret i monitoreringen i alt. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.
Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

Andel patienter udredt inden for 1 måned

Udredningsretten indebærer, at sygehuspatienter har ret til at blive udredt inden for 1 måned efter henvisning, hvis det er fagligt muligt. Men der er situationer, hvor en patient ønsker en tid længere ude i fremtiden end 1 måned, eksempelvis hvis patienten har planlagt ferie behandling eller anden sygdom mv.

Fratrækkes disse perioder, er ca. 65 pct. af patienterne på landsplan udredt inden for en måned, jf. figur 3. På regionsniveau kan der konstateres visse forskelle i andelen af afsluttede udredningsforløb inden for en måned, jf. figur 4.

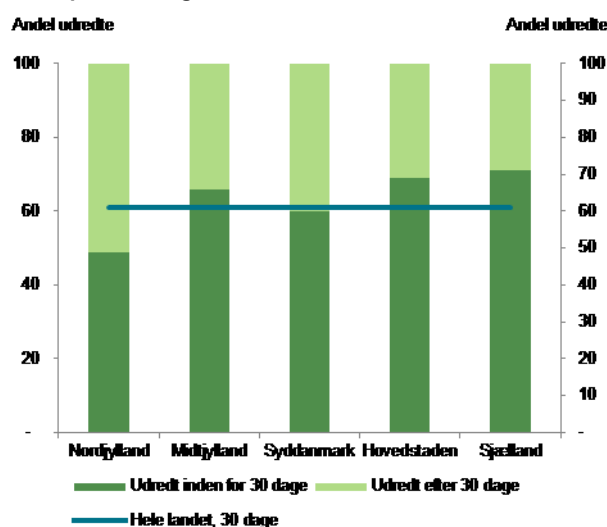
Figur 3. Andel patienter udredt inden for 1 måned, korrigeret

Anm.: Figuren viser andelen af patienter, som er udredt inden for 1 måned fra henvisningsdato fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

Figur 4. Andel patienter udredt inden for 1 måned, regionsopdelt, korrigeret

Anm.: Figuren viser andelen af patienter, som er udredt inden for 1 måned fra henvisningsdato fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

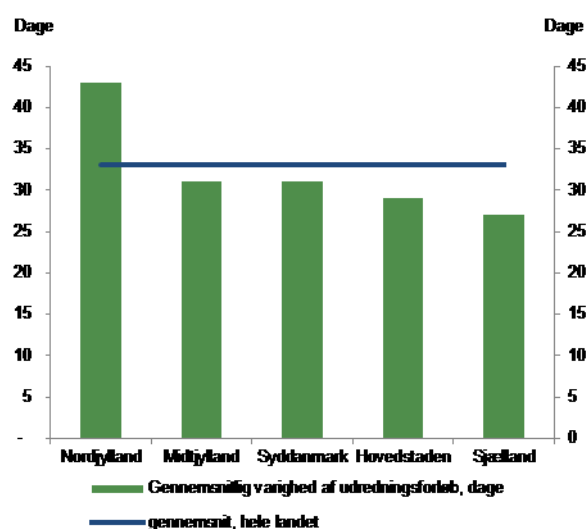
Frit sygehusvalg

Regionernes mulighed for at efterleve retten til hurtig udredning inden for 1 måned skal ses i sammenhæng med patientens ret til frit sygehusvalg. Hvis en patient – uagtet at regionen har tilbudt hurtig udredning et andet sted – derfor ønsker at blive udredt på et bestemt offentligt sygehus med en udredningstid, som evt. overstiger 1 måned, skal regionen som udgangspunkt imødekomme patientens ønske og den deraf følgende længere udredningstid. Monitoreringsmodellen har ikke et fyldestgørende grundlag for at opgøre dette, men af aftalen om regionernes økonomi for 2015 fremgår, at regionerne som led i monitoreringen skal supplere med opgørelser vedrørende patienter, der gennem deres frie valg af sygehus selv vælger en længere udredningsperiode. Der henvises således til Danske Regioners opgørelse herfor, *jf. bilag 3*.

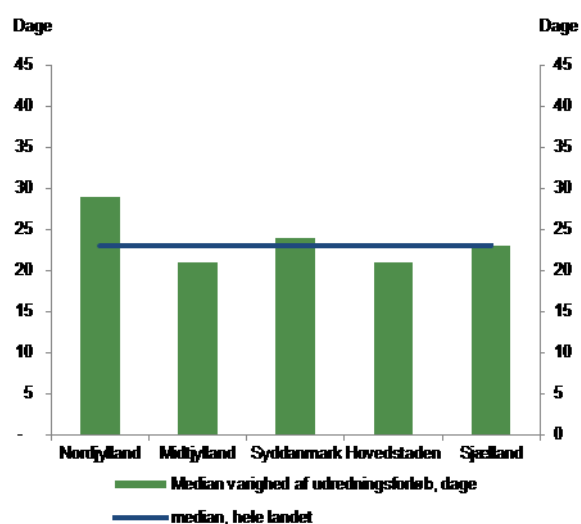
Sygehusene udredningstid

Af det foreliggende talgrundlag ses forholdsvis store regionale udsving målt på den gennemsnitlige varighed af udredningsforløbene, mens der er mindre udsving i median varigheden, jf. figur 5 og 6.

Figur 5. Gennemsnitlig varighed af udredningsforløb, dage

Figur 6. Median varighed af udredningsforløb, dage

Anm.: Gennemsnitlig varighed af udredningsforløb opgjort i antal dage fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

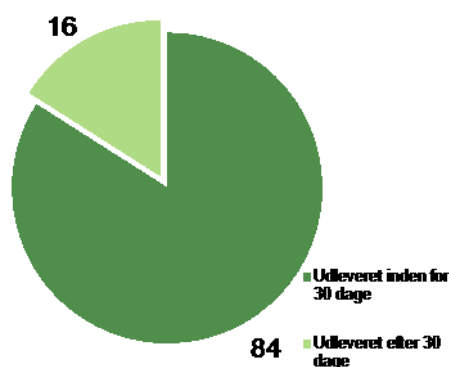
Anm.: Median varighed af udredningsforløb opgjort i antal dage. fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

Udlevering af planer

Regionen har pligt til at udrede patienter, der er henvist til et sygehus, inden for 1 måned. Hvis ikke det er muligt at udrede patienten inden for 1 måned, skal patienten inden for samme tidsfrist have en udredningsplan. De første opgørelser fra monitoreringen af udredningsretten viser, at ca. 84 pct. af udredningsplanerne er udleveret rettidigt, jf. figur 7. På regionsniveau kan der konstateres forskelle i forhold til udlevering af planer inden for 1 måned, jf. figur 8.

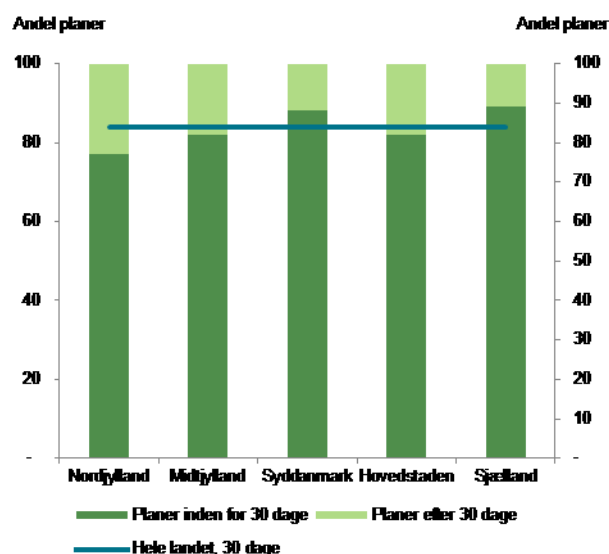
Figur 7. Andel planer udleveret inden for 1 måned

Anm.: Andel udredningsplaner udleveret inden for 30 kalenderdage fra henvisningsdato. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

Figur 8. Andel planer udleveret inden for 1 måned, regionsopdelt

Anm.: Andel udredningsplaner udleveret inden for 30 kalenderdage fra henvisningsdato. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

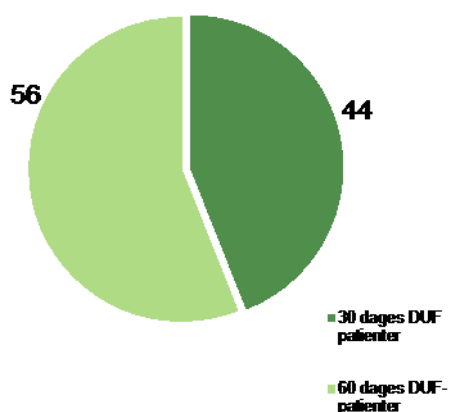
Monitoreringsmodellen, som der danner grundlaget for den generelle monitoreringen, indeholder ikke årsagsforklaringer ift. udredningsforløb, der overstiger 1 måned. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse er i dialog med Danske Regioner om, hvordan denne særlige problemstilling fremadrettet kan løses, gennem fx lokale audits, stikprøvekontroller og øvrige analyser.

Det differentierede udvidede frie sygehusvalg

Overstiger ventetiden på en sygehusbehandling 2 måneder efter udredning, udvides patientens valgmuligheder til også at omfatte behandling på relevante private sygehuse og klinikker m.v., der har en aftale herom med regionerne (der udvidede fri sygehusvalg). Ved alvorlig sygdom indtræder det udvidede fri sygehusvalg, hvis ventetiden overstiger 1 måned.

Når en patient er udredt og har behov for sygehusbehandling, skal det derfor vurderes, om patienten har ret til udvidet frit sygehusbehandling ved en ventetid på 2 eller 1 måned. De færdigudredte patienter fordeler sig på landsplan, således at ca. 44 pct. af fritvalgspatienterne har ret til udvidet frit sygehusvalg, hvis ventetiden på behandling overstiger 1 måned, mens ca. 56 pct. har ret til udvidet frit sygehusvalg, hvis deres ventetid overstiger 60 dage, *jf. figur 9*. Der kan konstateres regionale forskelle i denne fordeling, *jf. figur 10*.

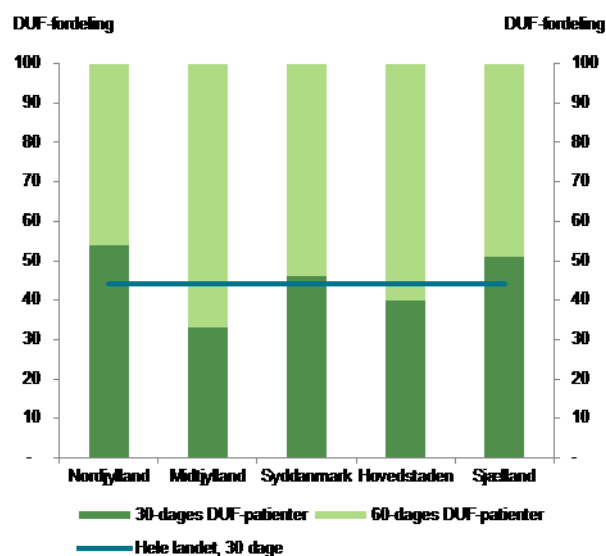
Figur 9. Fordeling af færdigudredte DUF-patienter

Anm.: Andelen af DUF-patienter med ret til DUF ved en ventetid på hhv. mere end 30 og 60 dage fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf.

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

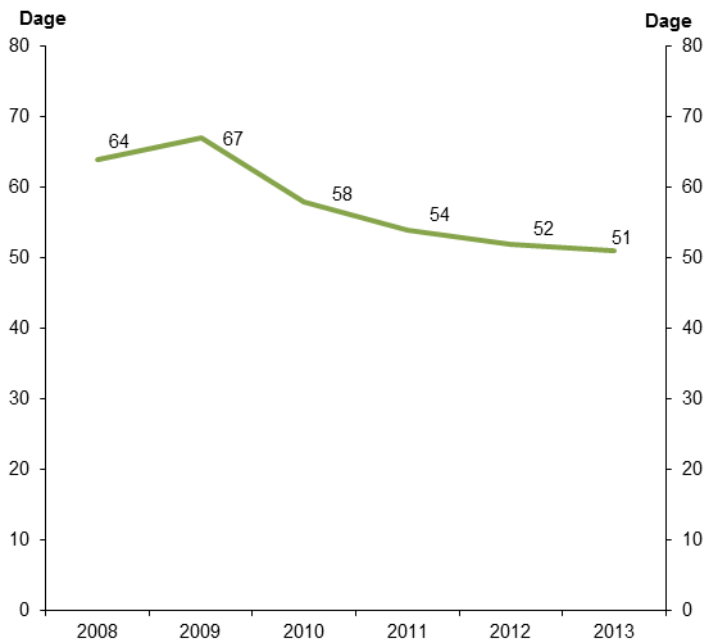
Figur 10. Fordeling af DUF-patienter, regionsopdelte

Anm.: Andelen af DUF-patienter med ret til DUF ved en ventetid på hhv. mere end 30 og 60 dage fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. Datagrundlaget for figuren bygger på første monitoreringsopgørelse af udredningsretten for fysiske sygdomme og skal på baggrund af indberetningernes karakter og robusthed læses med forbehold ift. konklusioner udledt på baggrund heraf. Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

I tillæg til ovenstående opgørelse for monitoreringen af udredningsretten, er det relevant at bemærke, at Ventetiden til operation er de laveste siden 2008, hvor den nuværende ventetidsopgørelse blev indført, og at udviklingen i ventetiderne fortsat er faldende, *jf. nedenstående figur 11.*

Figur 11. Ventetid til operation, dage

Anm.: Erfarede ventetider for alle opererede patienter, 2008 - 2013 (dage)

Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.

Bilag 1: Nøgletalstabel over monitoreringen af udredningsretten for fysiske sygdomme

Monitorering af udredningsretten, efter region, 2. kv. 2014	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Hovedstaden	Sjælland	Hele landet
Indikatorer vedr. udredningsforløb						
Antal udredningsforløb i monitoreringen i alt	9.643	11.384	13.559	6.243	3.099	43.928
Andel patienter udredt inden for 30 dage - korrigeret, pct. 1)	53	69	65	71	74	65
Andel patienter udredt efter 30 dage - korrigeret, pct. 2)	47	31	35	29	26	35
Gennemsnitlig varighed af udredningsforløb - korrigeret, dage	44	31	31	29	27	34
Median varighed af udredningsforløb - korrigeret, dage	29	21	24	21	23	23
Indikatorer vedr. udredningsplaner						
Antal udredningsplaner i alt	3.160	4.911	8.071	2.189	1.629	19.960
Andel udredningsplaner udleveret inden for 30 dage, pct. 3)	77	82	88	82	89	84
Andel udredningsplaner udleveret efter 30 dage, pct. 4)	23	18	12	18	11	16
Indikatorer vedr. DUF						
Andel 30-dages DUF-patienter ud af alle DUF-patienter, pct. 5)	54	33	46	40	51	45
Andel 60-dages DUF-patienter ud af alle DUF-patienter, pct. 6)	46	67	54	60	49	55
Indikator vedr. udredningsforløb (bekendtgørelses relevant)						
Andel patienter udredt inden for 30 dage, pct. 7)	49	65	60	69	71	61
Andel patienter udredt efter 30 dage, pct. 8)	51	35	40	31	29	39
<i>Kilde: Landspatientregisteret, Statens Serum Institut.</i>						
<i>Anm.: For indikatorer vedr. udredningsforløb, DUF og udredningsforløb (bekendtgørelses relevant) er medtaget forløb, hvorpå der er registreret kode for afslutning af udredning. For indikatorer vedr. udredningsplaner er medtaget forløb, hvorpå der er registreret kode for udlevering af plan. Uafsluttede (åbne) ambulante kontakter er medtaget i opgørelsen. Patienter, som har været inkluderet i pakkeforløb for hjertes eller kræft, herunder patienter med diagnose afkræftet, er ikke inkluderet i opgørelsen. Kun 1. udredningsplan i et forløb er medtaget i opgørelsen vedr. planer. Ved udredningsforløb med mere end én registrering af, at udredning er afsluttet, er kun 1. registrering anvendt i opgørelserne. Anmærkningen "korrigeret" betyder, at perioder hvor det ikke har været muligt at udrede patienten pga. patientens ferie, behandling af anden sygdom mv. er fratrukket. 1) Andelen af patienter, som er udredt inden for 30 dage fra henvisningsdato fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. 2) Andelen af patienter, som er udredt efter 30 dage fra henvisningsdato fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. 3) Andel udredningsplaner udleveret inden for 30 kalenderdage fra henvisningsdato. 4) Andel udredningsplaner udleveret efter 30 kalenderdage fra henvisningsdato. 5) Andelen af DUF-patienter med ret til DUF ved en ventetid på mere end 30 dage. 6) Andelen af DUF-patienter med ret til DUF ved en ventetid på mere end 60 dage. 7) Andelen af patienter, som er udredt inden for 30 kalenderdage fra henvisningsdato. 8) Andelen af patienter, som er udredt efter 30 kalenderdage fra henvisningsdato.</i>						

Bilag 2: Fordeling af patienter med ret til DUF ved en ventetid til behandling på mere end hhv. 30 og 60 dage

Monitorering af udredningsretten, efter region, patienter med ret til DUF ved en ventetid til behandling på mere end hhv. 30 og 60 dage, 2. kv. 2014							
Indikatorer vedr. udredningsforløb		Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Hovedstaden	Sjælland	Hele landet
Antal udredningsforløb	DUF 30	2.945	1.854	3.544	1.406	1.025	10.774
	DUF 60	2.512	3.749	4.118	2.136	979	13.494
Andel patienter udredt inden for 30 dage - korrigeret, pct. 1)	DUF 30	71	73	80	81	83	77
	DUF 60	47	71	60	67	67	62
Andel patienter udredt efter 30 dage - korrigeret, pct. 2)	DUF 30	29	27	20	19	17	23
	DUF 60	53	29	40	33	33	38
Gennemsnitlig varighed af udredningsforløb - korrigeret, dage	DUF 30	30	27	22	22	23	25
	DUF 60	48	30	35	33	29	35
Median varighed af udredningsforløb - korrigeret, dage	DUF 30	20	20	20	20	20	20
	DUF 60	33	20	26	22	26	24

Kilde: LPR pr. 10. august 2014.

Anm.: Alle forløb, hvorpå der er registreret kode for afslutning af udredning, er inkluderet i denne tabel. Uafsluttede (åbne) ambulante kontakter er medtaget i opgørelsen. Patienter, som har været inkluderet i pakkeforløb for hjertes eller kræft, herunder patienter med diagnose afkræftet, er ikke inkluderet i opgørelsen. Ved udredningsforløb med mere end én registrering af, at udredning er afsluttet, er kun 1. registrering anvendt i opgørelserne. 1) Andelen af patienter, som er udredt inden for 30 dage fra henvisningsdato fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv. 2) Andelen af patienter, som er udredt efter 30 dage fra henvisningsdato fratrukket perioder, hvor patienten ikke kan udredes pga. patientens ferie, behandling for anden sygdom mv.